

Scenariusz moderowania spotkania ewaluacyjnego

I. Program spotkania

1. Powitanie uczestników i wyjaśnienie celu spotkania – przedstawiciel grupy roboczej lub moderator (ok. 10 min.).
2. Przedstawienie uczestników, moderatora i sprawozdawcy, przedstawienie sposobu prowadzenia spotkania i wykorzystania jego wyników (ok. 10 min.).
W tym ustalenie podstawowych zasad dyskusji (np. wyłączamy telefony, mówimy pojedynczo, nie przerywamy sobie, staramy się unikać kłótni, emocji, wycieczek personalnych, uznajemy bezstronność moderatora i jego rolę jako prowadzącego dyskusję, nie wychodzimy ze spotkania wcześniej itp.).
3. Prezentacja diagnoz przygotowanych jako wstęp do zasadniczej dyskusji. Najlepiej gdyby z oddzielnymi prezentacjami wystąpili przedstawiciel organizacji i administracji (łącznie ok. 10 min.).
4. Zasadnicza dyskusja nt. oceny współpracy według scenariusza, ocena każdego z omawianych aspektów współpracy (ustalenie konsensusu lub różnic w ocenach, w sumie ok. 2 godzin).
5. Podsumowanie dyskusji przez sprawozdawcę i ostateczne ustalenie punktowanej oceny poszczególnych aspektów współpracy (według zaproponowanego wzoru) – sprawozdawca/moderator (ok. 30 min.).

II. Zaleca się, aby oceny jakości współpracy dokonywać w odniesieniu do „Modelu współpracy”.

Kierując się powyższym schematem można poprowadzić dyskusję, której celem będzie ocena współpracy. Poniżej proponujemy scenariusz, według którego mogłaby przebiegać dyskusja.

Rekomendowany scenariusz dyskusji

Ogólne wprowadzenie do dyskusji i podanie ogólnych zasad:

Teraz przechodzimy do zasadniczej części naszego spotkania. Dyskutując, spróbujmy wspólnie ocenić stan naszych relacji i jakość współpracy. Dla ułatwienia proponuję skupić się na trzech kwestiach – współpracy przy tworzeniu polityk publicznych, ich wdrażaniu oraz na polu kreowania warunków do współpracy. Przygotowałem/-am dla Państwa dwanaście pytań, spróbujmy sobie na nie odpowiedzieć, podyskutować i na tej podstawie wspólnie ustalić ocenę.

UWAGA!!! Pytając o poszczególne obszary / formy współpracy zawsze dopytywać na ile przestrzegane są zasady określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konferencji, jawności? Proszę o mówienie po kolei, nieprzerywanie sobie i powściągnięcie emocji.

Temat: współpraca organizacji i administracji samorządowej przy tworzeniu regionalnych polityk publicznych (minimalny czas potrzebny na omówienie wątku: ok. 30 min.).

Wprowadzenie:

Regionalne polityki publiczne – działania podejmowane przez samorząd w celu zaspakajania potrzeb jego mieszkańców (np. bezpieczeństwa, opieki społecznej, środowiska, zatrudnienia), to podstawowe pole współdziałania organizacji i administracji samorządowej. Zacznijmy nasze spotkanie od rozmowy o tym, na ile i w jaki sposób w naszym regionie administracja i organizacje współpracują ze sobą w momencie tworzenia polityk, przygotowywania strategii, planów, programów, innych dokumentów. Jak ocenimy nasze relacje w tym wymiarze?

Pytania do uczestników (pogrubione – pytania, które powinny zostać zadane grupie; kursywą – pytania pomocnicze, które moderator może, ale nie musi zadać):

- 1. Czy organizacje i samorząd informują się wzajemnie o planach, kierunkach swoich działań? Jak to robią? Czy jesteśmy z tego zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
 - *Czy robią to na tyle sprawnie, że możliwa jest szybka reakcja na potrzeby/problemy mieszkańców?*
 - *Czy organizacje i administracja wymieniają się informacjami o swoich działaniach? W jaki sposób?*
 - *Czy na stronie internetowej urzędu/BIP jest miejsce poświęcone współpracy z organizacjami?*
 - *Czy w jakiś inny sposób samorząd gromadzi dane o działalności organizacji (np. przez ankiety, inne)?*
- 2. Czy organizacje uczestniczą w diagnozowaniu regionalnych i ponadlokalnych problemów/potrzeb społecznych? W jaki sposób się włączają? Czy są włączane w ten proces przez władze samorządowe?**
- 3. Czy organizacje i samorząd współpracują ze sobą przy tworzeniu strategii i programów opisujących regionalne polityki publiczne (w tym w szczególności programów współpracy)? Jak to robią? Czy jesteśmy z tego zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
 - *Jakiego typu dokumenty są tworzone wspólnie?*
 - *Czy wypracowano jakąś trwałą metodę współtworzenia tych dokumentów?*
 - *Czy strategie/programy są oceniane w trakcie i pod koniec ich realizacji? Czy taka ocena jest prowadzona wspólnie?*
- 4. Czy organizacje są zapraszane do konsultacji projektów uchwał? Czy obie strony są zadowolone z konsultacji? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
 - *Czy organizacje są przygotowane do udziału w konsultacjach? Czy zgłaszają konstruktywne propozycje?*
 - *W jaki sposób odbywają się te konsultacje? Czy samorząd opracowuje i publikuje wyniki konsultacji?*

- Czy samorząd uzasadnia odrzucenie uwag/propozycji zgłaszanych przez organizacje?
- 5. Jak wygląda współpraca między samorządem a miejscowymi organizacjami pozarządowymi przy wdrażaniu polityk publicznych? Czy jesteśmy z tego zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
- Czy program współpracy jest w jakikolwiek sposób powiązany z innymi dokumentami, strategiami, planami itp.?
 - Czy na okoliczność realizacji regionalnych polityk publicznych tworzone są wspólne zespoły konsultacyjne/doradcze?
 - Czy powoływane są stałe partnerstwa na okoliczność realizacji konkretnych zadań w ramach określonych polityk?

Temat: współpraca organizacji i administracji samorządowej przy realizacji regionalnych polityk publicznych (minimalny czas potrzebny na omówienie wątku: ok. 40 min).

Wprowadzenie:

Współpraca przy tworzeniu polityk publicznych powinna przekładać się na współpracę przy ich realizacji. Ta polega na wykonywaniu różnego rodzaju zadań publicznych w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów regionalnych i ponadlokalnych społeczności. Czy w naszym samorządzie organizacje biorą udział w wykonywaniu zadań publicznych? Czy samorząd zleca im wykonywanie takich zadań? Na ile współpraca przy wdrażaniu polityk publicznych wykracza poza finansowanie zadań? Jak ocenimy nasze relacje w tym wymiarze?

Pytania do uczestników (pogrubione – pytania, które powinny zostać zadane grupie; kursywą – pytania pomocnicze, które moderator może, ale nie musi zadać):

- 6. Czy samorząd zleca organizacjom realizację zadań publicznych? W jakich dziedzinach? Jak zlecenie wygląda w praktyce? Czy jesteśmy z tego zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
- Czy program współpracy określa ramowe zasady przeprowadzania konkursów? Czy zachowywane są zasady konkurencyjności?
 - Czy w ramach procedur konkursowych w pełni przestrzegana jest zasada jawności na wszystkich etapach wyboru ofert (ogłoszenia konkursu, oceny ofert, ogłoszenia wyników)? W szczególności, czy informacje na temat konkursów są publikowane na stronach samorządu/stronach BIP?
 - Czy obowiązują stałe, jasne standardy realizacji usług publicznych przez organizacje?
 - Czy w jednostce samorządowej stosowany jest regranting (tzn. czy np. pewna pula środków jest przekazywana jednej organizacji, która ciesząc się autorytetem i znając regionalne i ponadlokalne potrzeby, dalej ją redystrybuuje wśród innych organizacji i inicjatyw)?
 - Czy samorząd z góry planuje (np. w momencie przygotowywania programu współpracy), jakie zadania publiczne będą przekazywane organizacjom w trybie konkursu, a które w inny sposób? Czy jest to wyrażone w programie współpracy?
 - Czy samorząd wspólnie z organizacjami monitoruje jakość wykonania umów na realizację zadań publicznych? Czy samorząd, wybierając w ramach konkursu ofertę, uzasadnia swoją decyzję i podaje uzasadnienie do wiadomości?
- 7. Czy organizacje i samorząd współpracują ze sobą w inny sposób niż tylko na zasadzie zlecenia zadań/udzielania wsparcia finansowego? W jaki sposób? Czy jesteśmy zadowoleni z tej współpracy? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujmy sformułować konkretne rekomendacje)?**
- Czy organizacjom udostępniane jest mienie samorządu (np. lokale, sprzęt)?
 - Czy organizacje/samorząd udzielają sobie wsparcia personalnego (delegują/wymieniają się pracownikami, wolontariuszami, stażystami itp.)?
 - Czy organizacje/samorząd udostępniają sobie swoje strony internetowe (np. do promocji działań drugiej strony)?
 - Czy przedstawiciele organizacji uczestniczą w pracach ciał mających wpływ na wzajemne relacje, komisji konkursowych, zespołów roboczych, komitetów sterujących itp.?
 - Czy tworzone są wspólne zespoły, fora, rady (np. rady działalności pożytku publicznego w ramach, których współpracują obie strony)?

8. Czy organizacje i administracja samorządowa zawierają trwalsze, stałe stosunki na okoliczność realizacji regionalnych polityk i zadań publicznych? Jaki ma to związek z inicjatywą lokalną? W jaki sposób? Czy jesteśmy zadowoleni z tej współpracy? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujemy sformułować konkretne rekomendacje)?
- Czy taka formuła istnieje i jest uregulowana (np. uchwałą lub w inny sposób)?
 - Czy organizacje, samorząd i mieszkańcy wspólnie pracują wykorzystując formułę tzw. inicjatywy lokalnej?
9. Czy realizacja regionalnych polityk publicznych jest wspólnie oceniana? Jeśli tak, to czy organizacje uczestniczą w tej ocenie? Czy jesteśmy z tego zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujemy sformułować konkretne rekomendacje)?
- Czy dokumenty opisujące określone polityki przewidują udział organizacji w ich ocenie? Czy oceniany jest program współpracy?
 - Czy wyniki ocen strategii, planów, programów są dostępne w Internecie – na stronach/w BIP samorządu?

Temat: Tworzenie warunków do współpracy i aktywności organizacji (minimalny czas potrzebny na omówienie wątku: ok. 20 min).

Wprowadzenie:

Po to, aby współpraca przy tworzeniu i wdrażaniu polityk publicznych była w ogóle możliwa, muszą istnieć ku temu warunki. Na tym polu odpowiedzialność spoczywa głównie na samorządzie, który powinien te warunki kreować, sprzyjając samoorganizacji obywateli, wspierając współdziałanie i integrację środowisk pozarządowych. Jak ocenimy współpracę między organizacjami a samorządem na tym polu?

Pytania do uczestników (pogrubione – pytania, które powinny zostać zadane grupie; kursywą – pytania pomocnicze, które moderator może, ale nie musi zadać):

10. Czy samorząd wspiera organizacje pozarządowe w systematyczny sposób – tworząc dla nich różnego rodzaju stałe, stabilne rozwiązania? Czy te rozwiązania rzeczywiście funkcjonują? Czy jesteśmy z nich zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujemy sformułować konkretne rekomendacje)?
- Czy istnieją jawne i stałe procedury w zakresie udostępniania majątku samorządowego organizacjom (zapisane np. w programie współpracy)? Czy samorząd udziela organizacjom wsparcia merytorycznego (np. w zakresie realizowanych przez nie zadań publicznych, chodzi o konsultacje prawne, szkolenia itp.)?
 - Czy w samorządzie istnieją specjalne instrumenty wspierania organizacji pozarządowych, np. fundusze pożyczkowe, fundusze wkładów własnych itp.)?
 - Czy samorząd wspiera działania miejscowych organizacji wykraczające poza jego granice (np. zaangażowanie w aktywności międzysamorządowe, regionalne, ponadregionalne, krajowe czy międzynarodowe)?
 - Czy w samorządzie istnieje centrum wspierania organizacji pozarządowych? Jeśli tak, jakie funkcje ono wypełnia (szkoleniowe, animacyjne, doradcze, konsultacyjne, finansowe itp.)?
11. Czy samorząd wspiera integrację środowisk pozarządowych na swoim terenie? Czy jesteśmy z nich zadowoleni? Jeśli mamy zastrzeżenia, jak możemy poprawić sytuację w tym zakresie (spróbujemy sformułować konkretne rekomendacje)?
- Czy samorząd wspiera spotkania, seminaria, fora, konferencje itp. miejscowych organizacji (w szczególności organizacji branżowych)? Czy sam w nich uczestniczy?
 - Czy w samorządzie istnieje rada działalności pożytku publicznego lub inne forum regularnych (co najmniej doroczných) spotkań organizacji i administracji samorządowej? Jeśli tak, w jaki sposób wyłaniany są członkowie tego ciała? Na ile jest ono otwarte na udział zainteresowanych?